

FOLK OG LAND

NR. 21 — 12. ÅRGANG

LØRDAG 17. AUGUST 1963

LØSSALG 85 ØRE

Arminius:

Tyskland har aldri kapitulert politiskDE ALLIERTE ANERKJENTE REGJERINGEN DÖNITZ, MEN LOT DEN SÅ EFTER
RUSSISK PÅTRYKK RETTSSTRIDIG ARRESTERE**Admiral Dönitz er fremdeles formelt statsoverhode i det fremdeles eksisterende tredje rike**

I disse dage da det fra alle sider kappes om det oppdelte Tysklands vennskap og hvor de Gaulle, Kennedy og Kruttsjov avløser hverandre med charmeoffensiver, kan det ha sin interesse å se litt nærmere på Tysklands virkelige folkerettslige og statsrettslige stilling.

Først og fremst tør man da kanskje reise spørsmålet om hvem det er som med folkeretten bak seg er Tysklands virkelige statsoverhode.

La oss da ta utgangspunkt i hva seiersmaktenes Nürnbergdomstol sier i begrunnelsen for den «kriksforbryter»-dom den avsa 1. oktober 1946 over admiral Dönitz: «1. mai 1945 ble han Hitlers efterfølger som statsoverhode». Det retten av gode grunner ikke forteller noe om er når og hvorledes han har trådt tilbake fra denne stilling.

Tysklands tidligere stedfortredende rikspresesjef Helmut Sündermann kommer utførlig inn også på dette problem i sin bok «Potsdam 1945 — ein kritischer Bericht». Boken er

Storadmiral Dönitz og generaloberst Jodl (hengt i Nürnberg) før den folkerettslige arrestasjon av den tyske riksregjering ombord på «Patria».

for tiden utsolgt, men vil komme i nytt opplag og vil da kunne leveres gjennom FOLK OG LAND's BOK-TJENESTE.

Efter at Dönitz var blitt utnevnt til Hitlers efter-

følger og var trådt i funksjon som rikskansler og statsoverhode utnevnte han en ny riksregjering og sendte ut en erklæring om at den militære kamp bare ble ført videre i den hensikt å redde tyske mennesker for den fremrykkende sovjetarmé. Han sendte straks parlamentærer til den britiske øverstkommanderende Montgomery og avsluttet 5. mai med denne avtale om en delkapitulasjon av de tyske stridskrefter i det nordtyske rum og i Danmark. Samtidig sendte han også forhandlere til general Eisenhowers hovedkvarter i Rheims. Den senere amerikanske president krevet imidlertid i motsetning til Montgomery kapitulasjon av de tyske stridskrefter også likeoverfor russerne. Dönitz' krav om å få en tilbaketrekkningsfrist for de i østen stående tyske hærer, ble i prinsippet godtatt av Eisenhower, hvilket dog ikke forhindret at han folkerettsstridig 9. mai nektet hovedmassen av hærgruppen Schörner opptagelse og overløt de tyske soldater til russisk fangenskap.

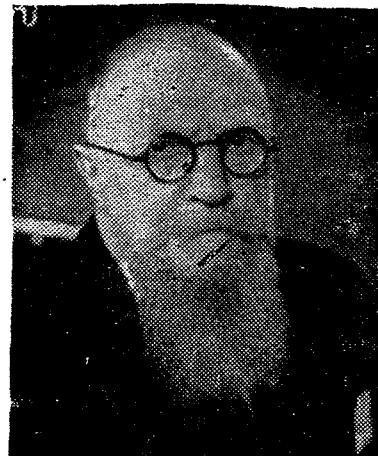
Efter forhandlingene med

Forts. side 6

Niels Nielsen:

Tilstande før og efter den anden Verdenskrig

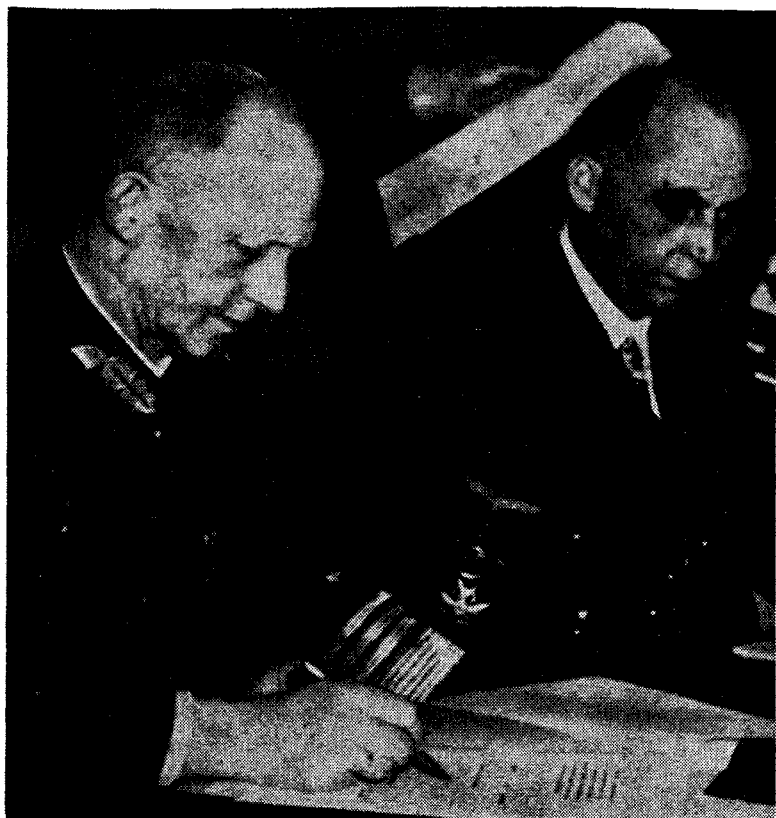
Den brusende Frihedsbegejstring, der fulgte efter den tyske Kapitulation i Maj Maaned 1945 var som en oppustet Tivoli-Ballon, som Gassen hurtig gaar af. I Stedet for den hidsigt opblussende Entusiasme, der skyldes en forbigaaende kommunistisk Infektion, er nu opstaaet en Folkepsykose af Angest for en ny fryktelig Krig. Den socialdemokratiske Regering reagerede paa den ændrede Tilstand i Europa ved at den i 1949 lod Danmark tilslutte sig Atlantpagten. Sandheden om den nuværende politiske Situation i den vestlige Verdensdel er imidlertid den, at Sovjetunionen skulde og burde have været sprængt og tilintetgjort, thi, med en sejrende tysk Nationalsocialisme kunde de Milliarder, der nu kastes ut af Vinduet til dette Forsvarsforbund, være fordelaktigt anvendt til Investeringer og Engagementer til Fremme af det handelsmessige Samkvem mellem Landene i Øst og Vest — og desuden: kan der tillægges dette Dokument nogen som helst Verdi. Kommunisterne og de Radikale var imod Tilslutningen, og Socialdemokraterne, der kun gik med af tvingende politiske Grunde, var indtil 1940 for Afrustning. Et gammelt Ordsprog siger, at de Hunde, der skal jages i Skoven er ikke meget værd.

Stauning 1935: «Vi maa skabe en national Socialismen, ellers kommer de andre og gør det for os».

Fra 1930—40 var der en kendelig Højspænding indenfor Demokratiet. Statsminister, Thorvald Stauning, udtalte paa Aalborg-Kongressen i 1935: «Vi maa skabe en national Socialisme, ellers kommer de andre og gør det for os». Der kan ikke være Tvivl om, at Stauning i Danmark, i paakommende Tilfælde, paa dansk Maner, havde besluttet sig til at gøre det samme, som Quisling i Norge: fra første Færd og i god Tid at indrette sig fordrageligt med et sejrende Tyskland. En halvofficiel Forhandling i de skæbnesvangre Aar før Krigsudbruddet fortæller dette med al ønskelig Tydelighed. Stauning modtog en Dag gennem

(Forts. s. 7)

Generaloberst Jodl undertegner den militære kapitulasjon efter fullmakt av den tyske statssjef Dönitz.

I Tyskland havde Hitler faaet de tyske Arbejdere i Tale.

Stein Barth-Heyerdahl:

En markant skikkelse i den nasjonale kamp

Eugen Nielsen in memoriam

Arkitekt Eugen Nielsen døde 10. juli og ble gravlagt i all stillhet. I et nær 80 år langt liv var han en av de nordmenn som fulgte best med i det som skjedde i vårt samfunn, og hele tiden var han på en eller annen måte med i den nasjonale bevegelse.

Han var soldat ved unionsoppløsningen for 60 år siden, og har siden vært en av de nokså få personer som ble nevnt når et eller annet nasjonalt tiltak ble diskutert.

I årene etter verdenskrig I truet verdensrevolusjonen med å erobre landene innenfra, arbeiderpartiet var blitt et bolsjevikparti under Moskvas ledelse gjennom den 3. internasjonale, og mottok gull og ordrer fra øst. Det ble etterhvert laget en hel del organisasjoner for å oppveie dette farlige angrep på vår frihet og våre nasjonale tradisjoner. Så skrøpelig det borgerlige samfund enn var, så bar det i seg verdier arvet fra bedre dager og kimer til en fremtid i frihet. Disse verdier måtte vernes, og det dukket opp en rekke organisasjoner hvis formål var å verge frihet og rettssikkerhet mot det stigende revolusjonære press. Vi hadde Samfunnsvern, Samfunnshjelp, Den Nasjonale Legion, Fedrelandslaget, Bygdefolkets Krisehjelp, Lappobevegelse, Samfundspartiet og en mengde teknokratiske reformistiske bevegelser, et nasjonal-socialistisk parti og senere Nasjonal Samling.

Det eneste disse partier hadde felles var at de vilde redde landet fra å bli et underbruk under Sovjet. Norge gjennomgikk en økonomisk krise, og en forferdelig krise når det gjaldt viljen til å verge landet. Landet var avrustet og holdt for noen få en øvelsestid på 48 dager, uten større samlinger og repetisjon. Dette er fakta en må huske på når en tenker på den generasjon av nasjonalsinnede nordmenn som nu er i ferd med å utdø. De var fortvilende få. Desto mer fortjener de å minnes.

Eugen Nielsen var selv sagt ikke med i alle disse tiltak. Men på en eller annen måte var han og hans avis og forlag noe stabilt som var med på å danne bakgrunn for troen på at det ikke var helt håpløst å være nasjonalist her i Norge.

Såvidt jeg vet var han bare medlem og styremedlem i en eneste av de nevnte organisasjoner: Den nasjonale

Legion. Den var meget sterk i sin tid, og hadde en imponerende opptakt med massemøter, veldig begeistring og absolutt død da den falt sammen.

Denne organisasjon, hvis kolonner fyllte gatene og torvene, ble ledet av Karl Meyer (bror av Haakon Meyer), som var en fabelaktig taler. Avisen var redigert av Erling Winsnes og var ustyrtelig morsom. Kandidater til Stortinget var Norges sterkeste mann, Karl Norbeck og landets mest temperamentsfulle skuespiller Egil Eide, og kandidatene skulde stå helt fritt og behøve ikke engang være medlemmer av Legionen. Program og alt som kunde binde dem ble betraktet som en uting. Ideen var at hederlige menn med forankring i norsk tradisjon skulde styre landet, og jo mer utpregete individualister de var desto bedre.

Legionen fallt fra hverandre nettopp på grunn av at medlemmene viste seg å være uenig i omtrent alle ting, det var bare viljen til å bekjempe kommunismen som var felles.

Eugen Nielsen var en av de siste som satt igjen på skansen, de erfaringer han hadde gjort var vel årsaken til at han siden aldri meldte seg inn noe sted. Han vilde stå alene og tok til å gi ut sin egen avis: «Fronten», og laget sitt eget forlag, «Antiforlaget A/S».

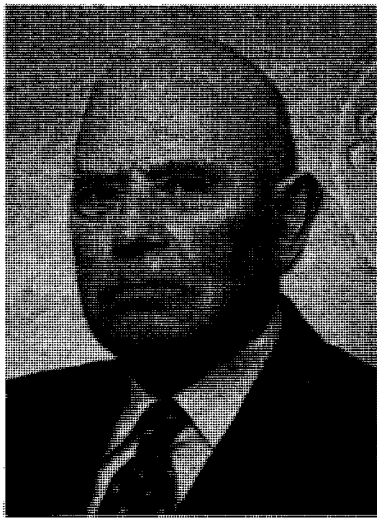
I «Fronten» trykket han opp Bjørnstjerne Bjørnsons artikler mot frimureri og andre farlige bevegelser og bekjempet den internasjonale marxisme og dens avleggere i Norge mot de hemmelige internasjonale sammensvergelse var hovedformålet. Kampen for et skikkelig forsvaret ga han aldri opp, og tok opp Ludendorffs kamp mot de farlige krefter som atter var i sving for å slippe krigen løs over Europa. Han ga ut flere av Ludendorffs bøker, for eks.: «Verdenskrigen truer» i 1930.

*

Enhver som har opplevd det, vet hvordan regjeringens flukt fra et avrustet land og den tyske okkupasjon virket. Selv om man var forberedt på litt av hvert fra den side, så hadde man jo våget å håpe at den vilde stå ved sin linje, det brukne geværs — og blitt i landet. Denne manifestasjon av nasjonens skam gjorde Eugen Nielsen stum, Han innstilte avis og forlag. Noe etter fikk han anledning til å gjennomgå det forbudte frimureris beslaglagte arki-

Arkitekt

H. O. HANSEN 80 år

En gjennom alle år trofast venn av Forbundet og FOLK OG LAND, tidligere personnalleider i Frogner Lag, interiørarkitekt H. O. Hansen, Tidemands gate 19, Oslo, fyller 80 år 23. august. Han ble utdannet i Berlin og arkitekt Hansen som i likhet med mange andre skylder Tyskland sine grunnleggende læreår — sier at disse hører til de beste i hans liv. Han vil ha sagt et positivt ord om tyskerne — nettopp i vårt norske folk hvis engelsksyke og servilitet overfor britene er pinlig kjent over hele verden. — Han legger særlig vekt på den tyske gemytlighet, hjelpsomhet, nøysomhet og arbeidsvilje.

H. O. Hansen sier at det er en ren propagandaløgn at tyskerne var fiendtlig innstillet mot nordmennene. De satte oss tvertimot høyt.

Han finner lyspunkter i tiden, idet gode kvinner og menn — også utenfor den nasjonale kjerne i Nasjonal Samling — stadig sterkere trekker frem den historiske sannhet om okkupasjonstiden og dens forhistorie — midt i mot den bedrevne, krampaktig usannferdige, såkalte historieskrivning.

Arkitekt Hansens valgsprog er: Det er ingen sak så lenge man er ung!

A. L.

ver, før de og det verdifulle innbo og kunstverker som hadde prydet logen i Oslo ble pakket og skulle sendes til Tyskland. Jeg husker godt hvordan han lo selvironisk da han fortalte meg at han hadde vært med på å pakke sakene, og om natten hadde fått dem kjørt til folkemuseet på Bygdøy. Der betalte han personlig for lagringen. «Er det ikke et skjebnens forunderlige spill, at jeg som er landets verste antifrimurer, nu driver med å redde frimureriets eiendeler. Men jeg kunde ikke la være, det er norsk eiendom, og tyskerne har ingen rett til å ta det». Den aksjonen kom til å bli dyr for ham, istedetfor takk ble han anklaget for å ha stjålet sakene og tilbragte år av sitt liv i konsentrasjons-

Dødsfall

JOHAN FASTING

Vi møttes over en død. Jeg var tilkalt for øyeblikkelig hjelp, en mann i tredveårsalderen hadde falt av sykkel i sakte fart.

Han var død, hjerneblødning. Du undersøkte nøye, om det kunne være noe håp. Det var det ikke. Det var i 1941.

Så reiste vi ut begge, plikten kalte. Du pleide de sårede, jeg forsøkte å gi dem mot og mening. Det hjalp ikke, underverdenen ble for sterk.

Vi tapte, verden tapte, menneskene tapte også, men de forstod det ikke. De fikk lov å brøle, å feire freden.

«Heng ham i neste tre!

Da kunne alle som ville høre og se, forstå at nå var det virkelig blitt fred!»

Så ble vi puttet inn, leid ut som slaver og billig arbeidshjelp den gang da de gode demokrater var for oppfatte med å feire seg selv og seieren over dragen, Tyskland. Seiren over Hitler.

Slik jublet de vel den gang de fikk lov å henge Kristus.

Tredve år etter kom Titus for å utrydde dem. Det er ikke svært lenge igjen til 1975.

Vi satt i noen år, sultet litt i 1945, ellers hadde vi det vel relativt bra. Noen av oss tok livet av seg, men mange ble bare sterkere i troen. Andre skjøt de gode nordmenn. De dømte Quisling og andre som sa ubehagelige sannheter til døden på løpende bånd med jurister som hadde lært His masters voice.

Du var så rolig og behersket, aldri sint. Du hjalp oss, du fikk litt grovbrød, spekesild, saft og melk av samme blikkboks for det. Du vilde bli småbruker i en fjellbygd, og hielte feller i nød når vi en gang slapp ut. For du var lege, og du hadde et godt hjerte. Du likte ikke å ta deg betalt, bare du fikk være i fred med dine tanker, din musikk.

Så døde din far, pioneren og fabrikkherren. Du arvet en gård, men du ble ingen bonde.

Vi hadde falt av lasset i fredens dage, vi skulde fratas alle rettigheter, vi skulde bli de nye elendige, de utstøtte.

Det er ikke alle som er gale. Landsens folk har sunt kommet oldsaksamlingen til

leir, mens hans formue og hans hjem ble disponert og benyttet som om alt var forbrutt. Da han etter mange år kunde flytte inn i sitt hjem i Eckersbergsgate, fikk han et stort arbeid med å få orden på sin enestående våpensamling. Gjennom mange år hadde han skapt en håndvåpensamling som er uten sidestykke i Norden, og som han i sin tid hadde tenkt å gi til Hærmuseet som en egen avdeling. Hans interesse for gamle våpen er forøvrig også

Forts. side 8

vett, stort sett. Det var ingen som kunne hate deg, du fikk større søkning enn før. Du bodde på din skønne gård og gjorde din plikt som læge og menneske.

Du var blant oss, og du var det ikke. Du falt i tanker, ofte virket du fraværende på oss som braket og pratet og lo. — Var det derfor du gikk så fort?

Ingen vet når det er siste gang en treffes. Men jeg trodde sikkert at vi skulde få enda mange hyggelige stunder sammen.

Derfor kom det som et sjokk da jeg fikk høre om din avreise to timer før den siste avskjed.

Jeg var ikke med i sørge-skaren, Johan, men jeg er med deg likevel. Slike som deg vilde jeg gjerne hatt til nabo, for du var en ener, et helt og godt menneske. Nå er det snart bare toere og treere og lurver og nuller igjen, og slikt bygger man ingen bedre verden med.

Du var formye sjel for vår griske, materialistiske tid. — derfor gikk du til rett tid, i dine beste år. Du orket ikke avindsjuka og ondskapen. Du gjorde det du mente var din og hver manns plikt, og det ble du straffet for, — av avgrunnens folk. Og det er dette folk som hersker idag over jorden.

Vi som lærte deg og din familie å kjenne vil alltid minnes deg med glede, og med vemod fordi du ikke lenger er blant oss.

Ola O. Furuseth.

Johan Fasting var bl. a. overlege ved Fylkessykehuset i Elverum inntil 1945. I 1943 og 1944 var han lege ved Skijegerbataljonen under innsatsen i Finnland. Etter oppholdet i den norske konsentrasjonsleiren fra 1945 og utover har han drevet privatpraksis i Våler i Solør. Fasting døde 31. juli og ble bisatt i Hamar 3. august.

KARL A. KARLSEN

50 år

En godslig, men uforferdet venn av Forbundet og FOLK OG LAND, tivolimannen Karl A. Karlsen, Heimdal, fyller 50 år 12. august. Hans bror fallt i frivillig innsats på østfronten. Karl A. Karlsen fikk istandbrakt et komplett billedgalleri over alle de frontkjempere fra Nord- og Sørtrøndelag fylker som falt i Russland.

I rettsoppgjøret innla en norsk domstol seg evig ry ved å dømme Karlsen til fengselsstraff og ribbing for krigsforrederisk bistand til fienden, fordi han bl. a. hadde bekostet denne store portrettsamling av disse tapre og strålende ungdommer fra hjertet av vårt land!

Hjertelig tillykke, Kalle, du fyller år — mens karusellen går!

A. L.

FOLK OG LAND

HVAHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Norsk kampmoral

I endel artikler i MORGENBLADET har etpar innsendere, oberstløytnant Fjærli og sist Trygve Kielland, beskjeftiget seg med kampinnsatsen under den norske krigsdeltagelsen fra april til juni 1940. Begge er enige om at den var skrall. Trygve Kielland slår således fast at «oberstløytnanten har det moralske mot å si rett ut at de 13.000 mann vi hadde under våpen i aprildagene gjorde en dårlig figur mot tyskernes 8.800 mann». Og han fortsetter: «Han er ikke alene om å ha funnet ut dette. Han siterer en engelsk og en tysk krigshistoriker. Det er ikke morsomt for nordmenn å se seg omtalt på den måten av utenlandske fagfolk, det er tvertimot meget trist, ja flaut».

Og så søker da de to herrer å finne årsaken til dette i alle slags ytre forhold, mens de omhyggelig undgår å finne frem til den virkelige årsaken til den manglende kampmoral, den at soldatene manglet noe å tro på og å slåss for.

Da et fåtall av de tjenestpliktige norske soldater dro i felten i april 1940, hersket det vilt kaos i dette land, og de kunne ikke undgå å oppfatte at det var andre ugler i mosen enn den offisielle skurken i stykket: Quisling. Ikke var det blitt mobilisert i tide, ikke ble det skikkelig mobilisert selv da tyskerne stod i landet, forswarets øverste ledelse måtte omkalfatres og ingen forstod naturligvis hva hele dette underlige spillet gikk ut på. De ante kanskje bare det som var det faktiske forhold, at en liten flokk forrædere hadde lagt alt tilrette for en britisk-fransk okkupasjon, med den følge at det heller ikke var noe å stille opp da tyskerne kom britene i forkjøpet.

Å, naturligvis kan det sies en masse annet, om tåpelig norsk forsvarspolitik, om en forsvarsplan avpasset etter røverhøvdningkrig og ikke etter en moderne krigs fordringer, og sist men ikke minst dette at landet ikke hadde vært i krig på 125 år.

Men det vesentligste var nok at soldatene ikke følte de hadde noe å slåss for. Krigen i 1940 var ikke Norges krig, men stormaktenes. Vi følte ikke den tyske landsetting som et egentlig angrep på Norge, men som et ledd i krigen mellom de europeiske stormakter. Dette var ikke noe som kunne begeistre soldatene og slå bro over alle de ytre uheldige forhold og all den antimilitære agitasjon som var drevet i årtier.

Trygve Kielland mener nærmest at den manglende kampmoral og innsatsvilje skyldtes mangel på mot, eller det han karakteriserer som mot: å kunne overvinne sin redsel, og også bløtaktighet. Men «mot all bløtaktigheten kan vi heldigvis anføre at det dog tross alt ble vist offervilje både under kampene og i undergrunnsmotstanden under okkupasjonen». Ja, det er vel riktig nok, selvom en vel burde innrømme at denne undergrunnsmotstanden sett med folkerettens øyne nærmest var av forbrytersk karakter, noe som jo kan gjøre innsatsen mindre flatterende.

Pussig nok nevner ikke Kielland i sin artikkel, som han vel mener skal være en upolitisk og faglig vurdering av nordmenns kampmot og kampinnsats, de norske frontkjemperes innsats på østfronten. Det var nøyaktig halvparten så mange av dem som det var norske soldater under våpen under krigen i Norge, og når Kielland skriver foraktelig om den ene prosent drepte og sårede på norsk side under kampene i Norge, så var det 800 av 6 000 som falt av nordmenn på østfronten. Såret ble de vel nesten alle sammen. Det tyder ikke på manglende innsatsvilje.

Men, så hadde de også noe å slåss for. De kjempet sin stammes gamle kamp mot det østen som alltid har truet

Erfaren nasjonalist om fortid og fremtid

Anders Melteig er utrolig nok 80 år

Vi tok en tur opp til Anders Melteig for å snakke med ham i anledning av at han fyller 80 år den 24. august.

I hans særpregede norske hjem i Holsteinveien finner vi ham omgitt av norske møbler fra Den norske Husflidsforenings utstilling på jubileumsutstillingen på Frogner i jubileumsåret 1914. Der er også billedtepper av Gerh. Munthe: «Høringavåg» med Thor og bukkene og Odins ravne. På en av veggene dominerer det store representative: «Hammeren og Korset», symbolisert ved mørkemaktene på den ene halvdel og Kong Olav med solkorset på den annen halvdel. I taket er en lysskjerm forarbeidet av ham selv i den tid han arbeidet som værster for å holde sulten og gjelden fra livet i de hårde år etter 1945. Der er en mengde mindre tregjenstander forarbeidet og skåret av ham selv — mest i den gammelnske «karveskurd». Treskuden har han måttet slutte med fordi en hendelse i hans ungdoms idrettsdyrkelse til en viss grad ødela nervesystemet i hans høyre hånd.

Boksamlingen er rikelig. Der pranger først og fremst den store bibliofilutgave av Henrik Wergelands samlede skrifter — vistnok 22 store bind. Der finner vi også Macody Lunds store verk «Ad Quadratum» samt en samling eldre og yngre litteratur — særlig lyrikk. Det han setter mest pris på er «Draumkveet» og folkevisen «Olav og Kari» fordi disse to ting har et alvorlig bud til alle, ikke minst i dag. Der finner vi også professor Johan Mey-

både Norden og resten av Europa.

Når skal de politiske snuskepettere i dette land bli store nok til å respektere og til å være stolte over en krigsinnsats fra norske gutters side som blant annet fikk fagmannen, den tyske generalmajor von Scholz til å si i sin brigadeordre: «På de tre avsnitt i denne ringen om Leningrad har dere utmerket dere ved mønstergyldig tapperhet. Aldri har det lyktes russerne å trenge inn i de norske stillinger. Seigt og viljefast har dere forsvart dere».

Det kan kanskje stilles opp mot de utenlandske krigshistorikere Fjærli og Kielland nevner, som sier at nordmennene mangler kamp-

ers samlinger av «Fortids Kunst i Norske Bygder» og ikke å forglemme Halfdan Arnebergs nitide og vel gjennomførte verk: «Norsk Prydkunst». Noen «Udvalgte digte» av Johannes Ewald og Johan Hermann Wessel fra 1870 mangler heller ikke.

Når vi spør ham om hans medlemskap i Nasjonal Samling blir han nærmest taus, men sier allikevel uten nølen: «Jeg var vel nærmest predestinert til det. For i mit fædrenehjem lå alltid Jacob Aals: «Snorres Kongesagaer» fremme og der fandt jeg følgende lille strofe med snirklete bokstaver skrevet: «Fra fædre er den kommet til sønner skal den gå så lenge unge hjerter ennu i Norden slå».

Det gjorde et mektig inntrykk på meg i barneårene.

Men om seg selv vil han ikke snakke. For foreløbig er jeg ikke opptatt på gamle hjemmet «Kveldsol» eller føler at jeg hører hjemme i «Mimreklubben», sier han spøkefullt.

Så penser vi tanken inn på aktuell norsk politikk — spør om «Kings-Bay» saken og tilføyer: «Kan det tenkes å være et folkegavnlig alternativ til systemet Gerhardsen i form av Lindebrække og Lyng?»

Her kommer svaret momentant: «Jeg bryr meg ikke om storm i et vaskevannsfat, og selv om Gerhardsen ikke er den ideelle statsmann, så er det i alle fall et sveltende dyp mellom Gerhardsen og de to andre nevnte, som ikke har det spor av statsmannsdimensjoner i det hele tatt. For i høyre gjelder fremdeles bare én ting: pengepungen. Og la meg tilføye: Et politisk oppgjør i et ulykkestilfelle er det mest upålitelige som overhodet tenkes kan, for da blir det uundgåelig: justismord. Det har vel vi i Nasjonal Samling fått erfare.

Se på verden idag. Tusenvis av interessante spørsmål reiser seg daglig.

Det er idag tydelig for all verden at Russland er en dominerende faktor. De andre er nødt til å følge. Det er riktig som det stod i en engelsk avis at statsminister Macmillan ikke hadde noe i Kreml å gjøre. Han kunne likeså godt ha sendt bikkja si. —

Demokratiet er på vei tilbunns. Hele den såkaldte demokratiske verden, med undtagelse av England som fremdeles holder på sin konservatisme — er nu på vei over til nasjonal-sosialismen. Alle de gamle ortodokse, økonomiske metodene er jo forlenget forlatt. Det er bare rudimenter levnet av dem, omtrent så store som de menneskelige halehvirvler.

I Norge har vi nu allerede i mange år fulgt den nasjonal-sosialistiske linje, det vil si dens økonomiske teori. Ingen lar nu seddelomløpet i nasjonalbanken reguleres under hensyntagen til gullbeholdning eller andre ortodokse læresetninger. Hitlers og Schachts subsidiemetoder er benyttet i full utstrekning. Vi kan bare nevne statsbanenes virksomhet og som det tydeligste eksempel — Husbanken. —

Så langt er vi nu kommet på den nasjonal-sosialistiske bane at opphør av dennes linjeføring i økonomien ville resultere i en økonomisk krise, som vil overgå 1930-årets økonomiske krakk. Det ville da neppe være en eneste bank som har med det store forretningsliv å gjøre som vil klare seg igjennom. Så nu er det vel snart bare sportsjournalister som kan finne på å bruke «nazismen» som et skjellsord.

Først måtte Frankrike gi avkall på demokratiet. For de Gaulle er jo ingen demokrat, men en rendyrket diktator. Imidlertid har han sine lyse sider. Han representerer det opplyste enevelde i motsetning til det uvitenhetens diktatur som glattungede demagoger får profanum vulgus til å heie opp.

Utviklingen mot nasjonal-sosialismens seir ser vi tydeligst i det motsetningsforhold som er oppstått mellom Kina og Russland. Det er noe dypt alvorlig de bebreidelser som kineserne nu retter mot Krustsjovs Russland — angivelig med den motivering at han har fraveket den rene kommunistiske idé.

Jeg har lenge vært oppmerksom på at Russland har vært på full fart henimot nasjonal-sosialismen. Det må her bemerkes at denne først og fremst er en økonomisk idé.

Det neste er bare at Russland også kommer til å anerkjenne seg daglig.

Forts. side 7

NARVIK 1940

«BYEN MED KANONEN»

D. Efter 9. april.

Min kone og jeg hadde ski og ryggsekk, og dessuten trakk jeg med meg en kjelke med litt tøy og spisesaker. — Tyskerne hadde ikke ski.

Det snødde. Men med enkelte gløtt iblant, og disse gløttene elsket vi ikke. For ute i Rombakken lå engelske jagere og foretok blink-skyting mot alt som beveget seg langs jernbanelinjen. Da vi marsjerte opp gjennom byen, var den absolutt utdødd. Vi så ikke et liv. Og i taushet lusket vi oss forbi jernbanestasjonen.

Da smalt det ute i fjorden, og en eksplosjon i tunnelåpningen straks bortenfor stasjonen viste oss hvorhen skuddet var siktet.

«Holdt», kommanderte Obermat.

«Dekning. Jeg skal rekognosere».

Vi så ut over mot Øyjord. Der lå det en jager. Lang og svart og med skumle hensikter. Tyskerne bante.

Og så kom der en snøbygge. God, tett og langvarig. Jageren ble borte, og dermed foretok vi et stormløp mot tunnelåpningen og slapp helskinnet inn.

Vi pustet ut. — Triumferende.

Og så smalt det igjen. Denne gang i den andre — østlige — enden av tunnelen. Den bitre eksplosjons-

lukten drev innover mot oss og rev oss i nesen.

Imidlertid skulle vi jo freni, så vi karret oss videre inn gjennom tunnelen, som var full av lokomotiver og vogner, som var kjørt inn der for å stå i dekning. Bak oss hørte vi en granat eksplodere i tunnelens vestre inngang.

I den østlige tunnelinngang var der en del tyske soldater og en lang løytnant. Som han sto der i sin hvite forsvinningskappe, som han ganske sikkert hadde fått fatt i inne på Elvegårdsmoen, liknet han granngivelig en araberhøvding.

«Hvem er dere?» sa høvdingen.

Obermat kom frem og avga forklaring, noe han måtte gjøre hver gang vi støtte på en tysk post. Og av dem var det mange langs jernbanelinjen.

Og så sa sjeiken: «Det er i orden».

Da vi hørte dette, begynte vi norske å gå igjen, og vi var allerede ute av tunnelen, da løytnanten brølte: «Er dere vanvittige? Ser dere ikke jageren. Jeg skal si fra når dere skal gå.»

Og så ventet vi og så på hvorledes en svart skoddebanke kom drivende fra vest og slukte opp hele jageren.

«Nå», kommanderte løytnanten: «Med 10 skritt mellom hver marsj fremad».

Dermed gikk kaptein Brønstad. Ti skritt bak ham kaptein Eriksen og så jeg. Efter meg min kone.

«Du har jamen vært heldig med ekteskapet ditt, Kattrine», sa jeg da jeg gikk ut. — «Nå skyter de på deg med kanoner».

Skjelende over til «SVARTEN» hastet vi bortover de hundre meter av linjen som lå åpen mot vest. Så pustet vi ut en liten skjæring. Jageren hadde ikke skutt.

På Strømsnesset var det en større tysk postering, og der fikk vi kaffe. En hyg-

gelig Narvik-mann skaffet oss adgang til et tomt hus hvor vi frøs oss gjennom natten, for huset var uten brensel, og ute var det minst 15 kuldegrader.

Tidlig neste morgen trasket vi videre til Sildvik. Ikke så svært morsomt, da jageren lot sine kanoner «avsøke terrenget», som det heter i militærsproget. Men ingen av oss ble truffet, så det gikk jo bra allikevel.

På Sildvik stasjon var der mer kaffe. Tysk kaffe kokt på noe som iallfall ikke var kaffebønner, og så tok vi fatt på den lange oppstigningen opp til Hundalen st.

Traskingen på jernbanelinjen var en slitsom jobb. Der hadde jo ikke gått tog på linja siden 9. april, men det hadde snødd ustanselig. Dessuten hadde de allierte krigsskip bombardert linja, skutt i filler ledningsmaster, ledninger, jernbanesviller og broer, og satt i bevegelse mektige snøskred. Rett som det var måtte vi kravle over snøfonner høye som hus, og slikt tar på.

Obermat sto og så på hvorledes jeg slet med ryggsekk og kjelke, og så sa han noe til hæren sin; for en høy, ung kjempkar kom bort til meg og sa:

«Unnskyld, herr Oberst».

Dermed tok han ryggsekken og bar den resten av turen. Som de andre tyskerne datt han rett som det var gjennom til skrevet, men frem kom både han selv og hans kamerater. Til og med en blek liten matros som var syk, og rett som det var stønnet: «Ich komme nie nach Hundalen». (Jeg kommer aldri til Hundalen).

Og så befant vi oss da ut på dagen den 25. april på Hundalen stasjon, hvor min kone og vi tre offiserer ble innlosjert i et værelse i 2. etasje.

Våren satte nå inn. Der kom regn. Det var vått og trist, og jeg syntes jeg burde forsøke om ikke min kone kunne få slippe ut i friheten. Så jeg skrev til general Dietl og spurte om hun ikke kunne få gå over fjellet til Beisfjord. Derfra ville hun kunne ta seg fram til Ballangen hvor barna våre var. Og jeg spurte om ikke jeg og min adjutant kunne få ledsage henne over til Beisfjord.

Joda. — Alt dette kunne vi, svarte Dietl, men bare på den betingelse at min kone ikke fortalte noe om ting av militær interesse.

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

Rosita Bella

Her i det fornemme kvarter — Hanspaulka heter pussig nok dette de rikes bydel i Prag — har revolusjonen igjen et annet ansikt. Det brenner ikke lys i noe hus, persiennene er rullet ned. Visittkortene på gatedørene er fjernet, isteden er det klebet lange, smale papirstrimler på brevkassene. «Under beskyttelse av det sveitsiske konsulat». «Dette hus står under beskyttelse av den engelske konsul». «Beboerne av dette hus står under det svenske konsulats beskyttelse». «Denne villa er reservert for Caritas-misjonen. Enhver forstyrrelse eller plyndring blir straffet». «Beboerne er amerikanske statsborgere». «Dette hus tilhører fangene i konsentrasjonsleiren Dachau». Nesten alle sedler er på to sprog, først tsjekkisk og så i sproget til det land under hvis beskyttelse det angivelig står. Bare meget få av papirstrimlene taler sannhet. De fleste ble laget på forskjellige trykkerier like før eller først under revolusjonen og solgt til beboerne av smarte mellomhandlere. Foreløpig har de virket bra, men bare fordi de revolusjonære har hatt nok andre og ubeskyttede eiendommer å plyndre.

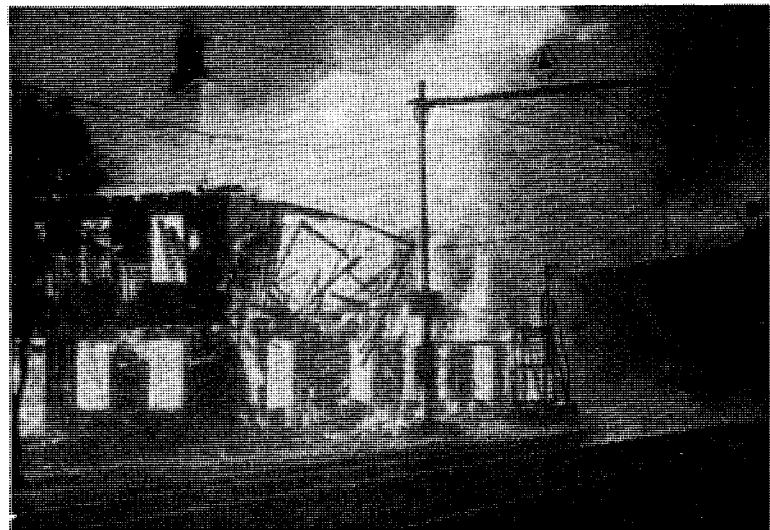
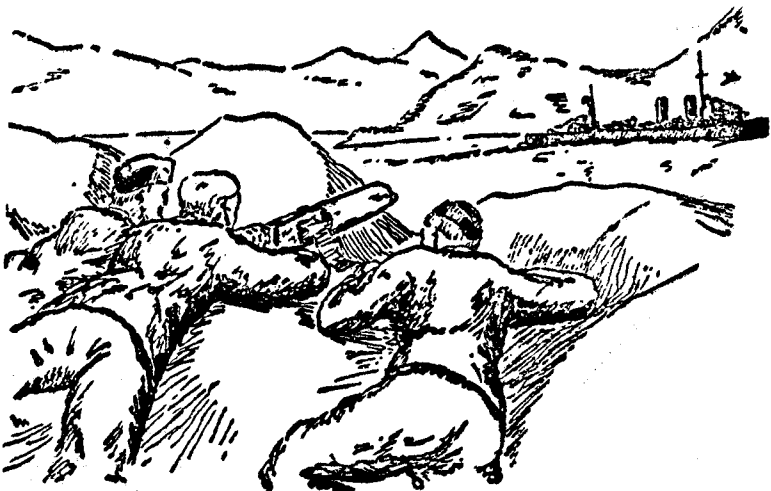
Piken som kjører langsomt gjennom de utdødde gater på sykkel bærer den sorte uniformen til en kvinnelig revolusjonsgardist. Men uniformen er for stor for henne, slik at hun mere ser ut som et komisk fugleskremsel. På de svarte lokkene sitter fikst og foretagsomt den blodige luen til en SA-mann, tvers over ryggen henger et gevær. Gatebelysningen funksjonerer ikke, husnumrene som er anbragt høyt over gatedørene kan man ikke tyde. I det vide og det brede finnes ikke en butikk eller et vertshus hvor man kan spørre om det husnummer en søker, og den kvinnelige gardist ville ikke ha kunnet spørre likevel. Riktignok

taler hun mere eller mindre godt flere sprog, men av tsjekkisk kan hun bare noen få ord. Faren for at man skal snakke til henne er ikke altfor stor, villabeboerne frykter de raskt beryktede røvergardister mere enn djevelen selv. Men evig kan hun jo ikke kjøre rundt slik, det er faktisk et under at det ikke har hendt henne noe hittil.

Det hjelper ikke å knipe øynene tett sammen eller å sperre dem vidd opp for å kunne tyde de fordømte husnumrene. Med en rask beslutning hopper hun smidig ned av syklen, klatrer høyt opp på husdøren. Nå kan hun lese husnumret. 1482, nå altså, huset hun søker er like i nærheten. Smidig som en katt glir hun ned og klatrer opp på neste dør. 1480, huset må altså være tilvenstre. Hun skyver hurtig syklen til villa nummer 1464. Og så her mangler navneskiltet. På postkassen er det festet en rød seddel. Skriften er russisk.

Den kvinnelige gardist tenner seg en beroligende sigarett, men kaster den hurtig vekk igjen. Hvorfor være redd? Tverimot. Russerne er de eneste som kan hamle opp med tsjekkerne. Hun har ikke forstått et eneste ord av skriften, bare at teksten iallfall er lengere enn de andre påskriftene. Hva nå? Bare ganske enkelt ringe? Det går ikke, hovmesteren eller gartneren kunne komme — eller kanskje hans frue. Fortalte han ikke engang at han var gift? Kanskje løy han, han løy meget og gjerne, men likevel var han en anstendig kar. Og litt hemmelighetsfull var han bestandig, han hadde sikkert noe med spionasje å gjøre. Visittkortet med adressen hans stjal hun engang ut av lommen hans, dengang under den deilige todagers utflukt. Naturligvis er det fullstendig idiotisk å komme her, kanskje er mannen en like fanatisk tsjekker som de andre. Eller er han tysker? Utelukket,

Forts. side 7

Sildvik jernbanestasjon bombardert.

KONRAD SUNDLO:

Den hvite mann og den «farvede stormflod»

MAO-TSE-TUNG: «KINA BLIR VERDENS

SENTRUM»

Transsibirekspres sen Moskva — Peking.

I siste halvdel av forrige århundre da Japan fremdeles var et lukket land for alle utlendinger, forsøke de vestlige stormakter på flere steder å tiltvinge seg adgang med makt. Herunder støtte en gang en landgangseksedisjon fra et amerikansk krigsskip på en liten japansk marineavdeling som søkte å stanse amerikanerne, men uten hell da japanerne bare kjempet med pil og bue. Deres sjef var en liten løytnant som het Togo.

Så gikk verden videre og kom en dag til 27. mai 1905, da japanerne i sjøslaget ved Tsushima i Korea-stredet senket eller ødela russernes Stillehavsflåte som var kommet helt fra Østersjøen. Den russiske admiralen het Roschdestvenski, den japanske Togo. Det var samme Togo som mange år tidligere hadde kjempet med pil og bue.

Så raskt hadde Japan utviklet seg fra den fjerne middelalder til moderne tid og det er ikke stanset i sin vekst. Tokio er i dag en moderne storby, visstnok den største i verden, og som skipsbyggernasjon regnes Japan med blant de største, beste, raskeste og billigste hvis det da ikke er nr. 1 på alle disse felter. Og så er det ikke mer enn hundre år siden de japanske kystvakter trodde de med pil og bue kunne stanse fremmede landgangstropper med ildvåpen støttet av artilleriskib i bakgrunnen.

Slik er den lille gule mann stormet frem.

Og så er det Kina. —

Ved århundredets begynnelse skrev en amerikansk Asia-kjenner en bok: «Den farvede stormflod som kom-

mer», hvori han behandlet de farvede rasers kamp for likestilling med den hvite mann. Med særlig respekt omtalte han kineseren, der langt overgår endog japaneren, som jo slett ikke er noen sinke. Kineseren, skrev amerikaneren, kan med den ene hånd bundet på ryggen utkonkurrere japaneren og i motsetning til denne kan kineseren trives og arbeide både i det kolde nord og i det tropiske syd. En rase som nok vil gjøre seg bemerket gjennom kommende slektledd.

Amerikaneren var med andre ord av samme mening som Keiser Wilhelm II, der var den første og kanskje eneste av Europas regjerende fyrster som advarte mot «den gule fare». Men hans ord vant lite gehør og ble nærmest latterliggjort da Europas store politikere på keiser Wilhelms tid var opp-

Mao: Først nasjonen, så kommunismen!

tatt med ganske andre saker enn «den gule fare», nemlig å legge alt til rette for I. verdenskrig som skulle vise seg å være det første vellykkede forsøk på å ødelegge den hvite mann og knekke hans lederstilling her på jorden.

Vi kan godt interessere oss litt for den kinesiske koloss, som sammen med Japan, Indonesia, Bak-India og en del andre mindre områder danner «den gule fare». Kina, denne veldige koloss som i utstrekning og folketall overgår Europa og som i tusener av år har eksistert som stat. Som atter og atter er blitt slått og okkupert, men aldri erobret, fordi det kinesiske folkeelement var mere livskraftig enn erobrerne og derfor slukte dem og gjorde dem til kinesere. Dette fjerne og merkelige folk som nu er samlet under en fremsynt, målbevisst og brutal ledelse, som mere og mere høylydt roper ut over verden:

«Europa er ikke lenger verdens sentrum! Nu er det Kina som overtar!»

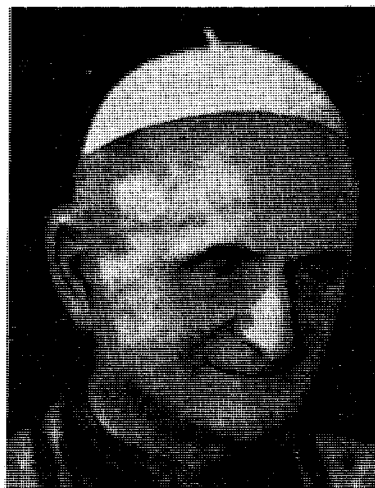
Den hvite mann sier dette er bløff og peker på telegrammer fra Kina om sult og nød, pestepidemier og massehenrettelser, hvilket alt sammen sikkert er sant. Men hva rolle spiller dette for et folk som er vant til naturkatastrofer? Selv om vi ikke liker det, må vi innrømme at det Røde Kina er i framgang på nær sagt alle felter. Bønderne river ikke lenger opp jernbaneskinne fordi de er en oppfinnelse de hvite djevler er kommet med, de unge pikene surrer ikke lenger inn tærne så de blir vanskapede, og hårpisken er på fullt tilbaketog. Der reiser seg industribygg overalt, der pusles med atombombe, og den røde soldat går ikke rundt med paraply som en del av sitt utstyr, men med maskinpistol. Det var for femti år siden en nedverdiggende håndtering å være soldat. I dag er det en ære, og etter års borgerkrig ansees nu kineserne for å være verdens beste guerilla-soldater.

Og utad viser det Røde Kina sin styrke ved midt for nesen på FN — som det ikke er medlem av — å slu-

(Forts. s. 8)

HVOR GÅR DEN NYE PAVE?

Pave Paul IV's bakgrunn

Den nye pave ville ha vært valgt til pave allerede i 1958, men dengang var erkebiskopen av Mailand, Giovanni Battista Montini enu ikke kardinal. Riktignok kan etter den formelle kirkerett også en ikke-kardinal velges til pave, men den kirkelige sedvane rett sier noe annet. Man besluttet seg derfor dengang til å velge en «overgangspave», patriarken av Venedig, kardinal Giuseppe Roncali. De fleste kardinaler var da enige om at kardinal Roncali bare skulle holde plassen åpen for den større etterfølger. Hvorfor pave Pius XII i 1954 riktignok utnevnte sin prostatssekretær til erkebiskop av Mailand, men ikke gav ham det med dette biskopsete tradisjonsmessig forbundne purpur har offentligheten aldri fått vite, men det er på den annen side en kjennsgjerning at Pius XII engang nevnte Montini som den etterfølger han ønsket.

«Den slanke lombard», som han imellom kalles, ble født i 1897 i Concesia ved Brescia. Han stammer som Pius XII, i motsetning til pave Johannes XXIII fra det høyere borgerskap. Hans far var advokat, og dessuten bankier og kjøpmann, overtok senere ledelsen av en avis og ble medlem av det italienske parlament. Den meget begavede sønn bestemte seg for preste-

kallet. Han ble viet til prest 30. mai 1920. Pave Pius XII var på denne tid nuntius i Tyskland. Den unge prest gikk så på det pavelige gregorianske universitet i Roma, hvor han tok den teologiske doktorgrad. I tilslutning til det ble han opptatt i det pavelige diplomatiske akademi. Dermed var hans videre karriere trukket opp. Den unge prest har bestemt seg for den diplomatiske tjeneste. I året 1922 sendte man diplomaten, hvis begavelse man var fullt klar over, som attaché til den pavelige nuntius i Warszawa. Her ble han ett år. Det skulle bli hans eneste utenlands-post.

Da han kom tilbake fra Warszawa ble Montini opptatt som minudent i det pavelige statssekretariat. Her forble han de neste tredve år og steg i gradene til han ble avdelingsleder og prostatssekretær. I nesten tyve år arbeidet han under Pius XII, som, først som kardinalstatssekretær og siden 1939 som pave så på Montini som sin nærmeste medarbeider. Man ventet i firtiårene stadig på hans utnevnelse til kardinal og kardinalstatssekretær, men pave Pius XII ville være sin egen statssekretær og slik ble da Montini fortforende bare stedfortrederen.

Det var en verdifull skole Montini gikk under Pius XII, denne fremragende diplomat, skjønt prostatssekretæren alltid vil stå i skyggen av den store pave. Man kalte ham dengang imellom for «den lille pave».

Med sin store læremester har den nye pave meget tilfelles: den slanke ytre fremtoning, den lange diplomatiske skole, evnen til den åndfulle tale og endelig hans sprogtalent. Paul IV taler foruten sitt modersmål engelsk, fransk og tysk.

Hvilken vei vil han gå? Han tilhører ingen av retnin-

Forts. side 8

I Afrika har den hvite mann møtt junglen og gitt etter for den krav

TYSKLAND HAR ALDRI --

Forts. fra side 1

Eisenhower bemyndiget Dönitz som tysk statsoverhode generaloberst Jodl til å undertegne en kapitulasjonsavtale i Rheims. Dette skjedde 7. mai og avtalen var av ren militær art. Politisk karakter hadde bare punkt 4 i avtalen, som lød:

4. Dokumentet om militær overgivelse utelukker ikke at den erstattes med et alminnelig kapitulasjonsinstrument, som i FN's navn blir pålagt Tyskland og dets stridskrefter i sin helhet.

De tyske forhandlere fikk ingen nærmere utredning om dette punkt og måtte da av disse oppfattes derhen at det etter den militære kapitulasjon måtte forhandles om et nytt dokument, hvor det ville bli formulert politiske bestemmelser. Spesielt tillitvekkende måtte det også virke på de tyske forhandlere at teksten ikke talte om «de allierte», men om den internasjonale organisasjon FN, idet det i forhåndspropagandaen for denne organisasjon var anført at den var en «verdensfredsorganisasjon» og at den høytidelig lovet å virke for folkenes selvbestemmelsesrett.

For Dönitz kunne det heller ikke være noen politiske eller statsrettslige betenkeligheter ved avtalen som heller ikke for ham «præjudiserte» noe og som uttrykkelig anerkjente Tysklands politiske viderekksistens. Da seiermaktene i den etterfølgende tid ikke gjorde bruk av bestemmelsene i punkt 4 og ikke forela Dönitz de deri bebudede nye dokumenter har det overhodet ikke funnet sted noen politisk kapitulasjon fra Tysklands side — et historisk faktum som det kan være av betydning å erindre også i dag.

Ser man saken fra alliert side i mai 1945, så forela det to muligheter: enten å nedkjempe den tyske militære motstand totalt inntil siste kvadratmeter tysk riks- jord og dermed utrydde enhver statlig autoritet. Der ville da oppstå den folkerettslige tilstand uten kapitulasjon, som kalles «debellatio». Seierherrene ville da være berettiget til egne politiske forføyninger i det tyske rum, men naturligvis innenfor folkerettens ramme.

Den annen mulighet var den som ble benyttet: De allierte trådte inn i et avtaleforhold med den fungerende tyske riksregjering, for ved dens hjelp å få stanset krigshandlingene tidligere. Men hermed anerkjente de også Dönitz' regjering, måtte for-

handle med den om Tysklands politiske fremtid og også risikere nektelse av underskrift på umåteholdne krav.

Efter at Jaltadokumentene er blitt offentliggjort er det kjent at det allerede siden 25. juli 1944 forelå et kapitulasjonsdokument for Tyskland, oppsatt av representanter for USA, Storbritannia og Sovjetsamveldet. Det hadde overskriften «Unconditional Surrender of Germany» og ifølge det skulle altså ikke bare de tyske stridskrefter gå med på kapitulasjon, men «Tyskland» som sådant. Den innledende sats lød da også slik:

«Den tyske riksregjering og den tyske overkommando erkjenner og anerkjenner det fullstendige nederlag for de tyske stridskrefter tillands, tilvanns og i luften og bekjentgjør hermed Tysklands betingelsesløse kapitulasjon.»

I dokumentet trekkes det også opp detaljerte bestemmelser om den politiske forvaltning.

I et spesialmøte for utenriksministrene 6. februar 1945 ble dokumentet utvidet slik at det også krevet oppdeling av Tyskland.

Dette dokument lå i Eisenhowers hovedkvarter utferdiget i flere eksemplarer og klar til underskrift. Det var bare åpent rum for sted, datum og underskrift. Men da generaladmiral von Friedenburg og senere generaloberst Jodl som representant for Dönitz kom til Rheims fikk de ikke se noe til disse papirer.

Grunnen til dette røber den amerikanske professor Phillip E. Mosley (som i juli 1945 deltok i potsdamkonferansen) i en artikkel i 1950 i tidsskriftet «Foreign Affairs». Etter hva han opplyser ble den nye tekst først gjort istand 5. mai:

«Hovedmotivet bak denne aksjon var åpenbart den antagelse at det ville være lettere å oppnå kapitulasjonen av de tyske representanter — med mindre strid og mindre forsinkelser — hvis man forela dem et kort og enkelt militært kapitulasjonsdokument. Tydeligvis var hovedkvarteret av den oppfatning at tyskerne ville ha gjort innvendinger mot de detaljerte bestemmelser i E.A.C. - dokumentet (d.v.s. tekstutkastet fra European Advisory Commission) og kunne komme til å nekte underskrift.

Disse militære grunner var viktige, men de ignorerte riktignok to betydelige politiske overveielser. Idet man tillot den tyske overkommando å undertegne en ren militær kapitulasjon i felt,

måtte de allierte forspille anledningen til å sikre en betingelsesløs politisk kapitulasjon. Den mangel måtte gjøre tvilsom den høyeste autoritet over Tyskland som de allierte hadde besluttet å ville utøve. For eksempel: en ren militær kapitulasjon ville for en ubestemmelig fremtid la betingelsene i Genfer- og Haagerkonvensjonene være i kraft. Den ville juridisk sett forplikte de allierte til å bibeholde naziregimets lover og innretninger og hindre dem i å straffe politiske krigsforbrytere, alt i alt: den ville berøve dem retten til å utøve full kontroll over Tyskland.»

Den stats- og folkerettslige stilling fra 9. mai 1945 av var klar: ved den militære kapitulasjon ble det nå åpnet mulighet for de allierte stridskrefter uten motstand å besette hele riksområdet. Dette skjedde også i tilslutning til avtalen, bortsett fra et særrområde i Flensburg-Mürwik, som ble holdt fritt som sete for riksregjeringen og OKW. Heller ikke regjeringen Dönitz' radioforbindelse ble hindret. Men hensyn til okkupasjon, så var seiermaktene — da de jo for å unngå «debellatio» var trådt i avtaleforhold med den beseirede stat, henvist til de tilsvarende bestemmelser i Haager landkrigsordning.

Til å begynne med lot det også til at man fra amerikansk og britisk side var rede til å følge bestemmelsene i de internasjonale avtaler og å ta konsekvensene av situasjonen. 12. mai kom det til Münvik en «alliert overvåkingskommisjon» under ledelse av den amerikanske general Rooks og med representanter fra alle seiermaktene. De ble forlagt ombord på skip. Allerede dagen etter bad general Rooks admiral Dönitz om å avlegge et besøk ombord på hans skip «Patria». Da Dönitz viste seg ombord ble han mottatt meget korrekt — postene presenterte endog gevær, noe som var temmelig overdrevent under hensyntagen til den fremdeles formelt bestående krigstilstand, men som tilsvarte Dönitz' stilling som statsoverhode.

Når det gjaldt den fremtidige ordning av de tyske forhold, begynte det et livlig samarbeide mellom «den allierte overvåkingskommisjon» og regjeringen Dönitz.

Imidlertid var den fungerende tyske statssjef av den oppfatning at han lite kunne utrette og var til og med inne på tanken om å gå av som en slags protest. Herom skriver han i sin bok «Zehn Jahre und zwanzig Tage»:

«Grev Schwerin-Krosigk (utenriksministeren) var der-

imot av den mening at vi måtte bli sittende trass i faren for at motstanderen bevisst ville utlevere oss til den offentlige latter. Rikspresidenten og hans regjering fremstiller riksenheten. I den betingelsesløse kapitulasjon hadde uttrykkelig bare den tyske Wehrmacht kapitulert. Den tyske stat hadde aldri opphørt å bestå. Selv om jeg også var hindret i å utøve faktiske regjeringshandlinger, så endret dette intet i at jeg var det tyske rikes statsoverhode. Også fiendemaktene hadde anerkjent dette ved sitt krav om en fullmakt fra meg for de tre sjefer for den tyske Wehrmacht som 8. mai skulle undertegne kapitulasjonsavtalen. Min tilbaketreden var derfor umulig hvis det ikke samtidig ble sørget for en etterfølger.»

Dönitz fant at utenriksministeren hadde rett og at det spesielt var av betydning at ikke seiersmaktene skulle kunne påberope seg at siden den tyske riksregjering hadde stukket av var de tvunget til å innsette tyske særregjeringer i den enkelte okkupasjonssoner og å la suvereniteten i sonene utøve av egne militærregjeringer.

«Bare av denne grunn måtte jeg altså bare vike for makten, ellers ville jeg i det minste rent formelt ha medvirket til den spaltning av Tyskland som består i dag.»

Men om vestmaktene lot til å ville akseptere den tyske riksregjering og den tyske statssjef, så ville ikke Stalin. Han innså klart at eksistensen av en tysk riksregjering Dönitz hindret seiermaktene i å skalte og valte som de ville med Tyskland og han krevet derfor åpent at denne regjering som han karakteriserte som «den fascistiske bande omkring Dönitz» skulle fjernes uten hensyn til folkeretten. Og vestmaktene fikk straks kolde føtter. Mens Moskva fortsatte sin trommeild mot den tyske riksregjering reiste Eisenhower til London for å konferere med Churchill. Selv om det vel ikke ble truffet noen endelig avgjørelse under dette besøk, så merket dog den tyske riksregjering fra denne dag av et kjøligere forhold fra den «allierte overvåkingskommisjons» side.

To dager etter en spesielt voldsom artikkel i «Pravda» med kritikk over vestmaktene, og spesielt engelskmennenes behandling av Dönitzregjeringen, den 22. mai fikk Dönitz anmodning om å innfinne seg ombord på «Parla von Friedenburg. Dönitz tria» sammen med generaloberst Jodl og generaladmiral-beretter:

«Jeg svarte bare «Pakk -re røp øite øite Tyskland. Like kuffertene!» Jeg tvilte ikke på at tidspunktet for å sjalte oss ut ved å ta oss tilfange var kommet. Da vi kom til fallrepet på «Patria» frembød det seg et annet bilde enn ved mitt tidligere besøk hos kontrollkommisjonen: ingen engelsk oberstløytnant, som mottok meg, ingen poster som presenterte gevær. Derimot en overflod av pressefotografer viste seg.»

I den offisielle bekjentgjørelse fra Eisenhowers hovedkvarter fant man nå igjen tonen fra «Pravda»:

«I henhold til United Press har den allierte overkommando bekjentgjort at storadmiral Dönitz og alle medlemmer av den såkalte «Dönitz-Clique», som hittil har kalt seg tysk regjering, er blitt tatt i forvaring som krigsfanger. Blant de arresterte befinner seg også alle medlemmer av den tyske Wehrmachtsoverkommando i Flensburg.»

Den allierte overkommando glemte å tilføye at det for bare to uker siden hadde sluttet en statsoverenskomst om våpennedleggelse for de tyske stridskrefter med den «Dönitz-Clique, som hittil har kalt seg tysk regjering.»

Det hører med i bildet at de allierte forsøkte å besmykke sitt klare brudd på folkeretten med en påstand om at det nå hersket det «debellatio» som avtalen om våpennedleggelse utelukket.

I samme forbindelse bør det også understrekes at det tyske rikes lovlige statsoverhode, som også hittil var blitt anerkjent som sådant av seiermaktene ingenlunde godtok disse overgrep mot ham selv og mot hans land. Da det i krigsfangeleiren Bad Mondorf, hvor han var anbragt, ble lest opp en amerikansk kunngjøring, som inneholdt en setning om at den tyske stat hadde opphørt å eksistere, lot Dönitz den amerikanske leirkommandant tilstille denne erklæring:

«Ved den med min fullmakt 9. mai avsluttede betingelsesløse kapitulasjon av de tre Wehrmachtsdeler, har hverken det tyske rike opphørt å bestå eller mitt embete som statsoverhode blitt avsluttet. Også den av meg oppnevnte forretningsførende regjering er forblitt i sine stillinger. Med den har den allierte kontrollkommisjon i Flensburg stått i forretningsforbindelse til 23. mai. Den i tilslutning til kapitulasjonsavtalen stedfunne fullstendige besettelse av det tyske riksområde har ikke endret noe ved denne rettsstilling. Den har bare hindret meg og min regjering i faktisk å fullbyrde regjeringshandlinger i

Før og etter den 2. Verdenskrig - -

(Forts. fra s. 1)

en kjent dansk Akademiker af fhv. Justitsminister K. K. Steinckes Bekendtskab, en Forespørgsel fra Rigskansler Adolf Hitler, om han kunde tænke sig at give det danske Socialdemokrati en saadan Drejning, saa at det kunde være i Stand til at samarbejde med den tyske National-socialisme (Steincke er efter sin død kaldt for en konservativ Socialdemokrat, en dybsindig Filosof med Kultur). Stauning bad ikke den audienssøgende om at gaa ud i Entre'en og se paa Dørens udvendige Side, men bød ham en Stol og talte fortrolig med sin Gæst, hvem han henviste til sine Partifæller. Hva disse sagde vil vel engang komme frem fra Arkiverne. Det væsentlige ved Sagen er at hele den socialdemokratiske Inderkreds indtog det Standpunkt, at man agtede ikke at sætte to Slægtleds Fremskridt overstyr i en paa Forhaand haabløs Kamp mod den tyske Nationalsocialisme.

Tilfeldigvis var det en Nordmand, der først foreslog at Danmark skulde gøre et Forsøg paa at komme til en Forstaaelse med Tyskland ved at række Haanden ud til en Forsoning efter de ulykkelige Krige. Den norske Digter, Bjørnstjerne Bjørnson, gjorde sig i 1872 til Talsmand for et Forlig, men mødte saa stor Modsigelse og Harme i Danmark, at han paa et hængende Haar undgik at blive lynchet af en ophidset Folkemængde. Den mest rasende var den kendte Politiker og Historiker, Frederik Barfod, der i det nordiske Bragesnak, der engang var paa Mode i Højskolekredse, udtalte, at det var «den ugudeligste Tale, der der var ført i Norden siden Ægirsgildet».

Adolf Hitler proklamerede aabent, at den tyske NAZISME var ingen eksportvare, og han nærmest ignorerede over det lille danske nationalsocialistiske Parti. Desuagtet er «Nazist» nu bleven et Skældsord, der udslynges mod enhver dansk Statsborger, som under Besættelsen har givet en tysk Soldat et Stykke Brød og en Kop Kaffe. Professor, Johan Vogt, Oslo, forteller i en Artikel i «Kristeligt Dagblad», at

restasjonen av meg og min regjering hatt inflytelse på den påviste rettsstilling.»

Rent formelt må man vel rike fremdeles består og at da ha lov til å si at det tredje dets lovlige statsoverhode er admiral Dönitz.

Vreden løb af med afd. Erik Scavenius, da han ved Kong Christian den Tiendes Begravelse saa denne blive stedt til Hvile iført Frihedsbevægelsens modbydelige Armbind som sin eneste Dekoration. Den rutinerede Diplomat Erik Scavenius havde ikke foretaget nogen Afgørelse, uden at have faaet Støtte fra Lederne af alle de store politiske Partier — bortset fra det kommunistiske Parti og det lille Outsider-parti, «Dansk Samling». Den, som i 1945 vilde have stillet Scavenius for en Domstol, vilde ogsaa have rejst Anklage mod det danske Kongehus.

Ved «Udrensningen» gik end ikke Socialdemokratiets førende Digter, Harald Bergstedt, Ram forbi. Det var tilstrækkeligt Grundlag for en Domfældelse, at han var Medarbejder ved «FÆDRE-LANDET». Men den vægtigste Anklage mod ham var dog, at han paa Opfordring af Chefen for det marxistiske Dagblad «SOCIAL-DEMOKRATEN», Overborgmester H. P. Sørensen, deltog i en Forstaaelsesrejse til Tyskland, den 5—16. Maj 1941. Det var altsaa Borgermesteren, der skulde have været i Fængsel. Danmarks største nationale Digter i Nutiden, Valdemar Rørdam, indtog det samme Standpunkt som hans Kollega Karl Larsen, at den Enkelte er et Led i Slægternes Kæde, med Ansvar overfor Nationens Historie. Han har skrevet talrige patriotiske Digte, men han skrev under Besættelsen et Hyldestdigt til ADOLF HITLER med et Anstrøg af Antisemitisme. Forfatteren af det pompøse nationale Digt: DANMARK I TUSIND AAR, fik samme Skæbne som Knut Hamsun. Den verdensberømte Opdagelsesrejsende, Sven Hedin, der havde stærke Sympatier for det nationalsocialistiske Tyskland, blev ikke udsat for det kommunistiske Forfølgelsesvanvid, fordi Sverige bevarede sin neutralitet ved en vældig Oprustning.

Niels Nielsen

Melteig - -

(Forts. fra s. 3)

kjenne den private eiendomsrett — med den innskrenkning at kapitalen — i motsetning til i kapitalistiske land — ikke får anledning til å gjøre noe vondt i samfunnet, men at pengene til enhver tid uinnskrenket må stå i samfunnets tjeneste. Her er vi

Narvik

Forts. fra side 4

Så startet vi på ski, en regnværsdag i mai, min kone, kaptein Hjalmar Eriksen og jeg, ledsaget av 2 marinematroser, hvorav den ene var en virkelig god skiløper. Han sa han var fra Thüringen. Det ble en slitsom tur. Alt var klissvått, skinnegangen lå under dyp snø, og da vi kom til den lange overbygningen nedenfor Hundalen, hang den på skakke og skjeve og med digre åpninger.

En vaktpost dukket frem fra en dekning:

«Hva er dere for noen?», og så viste marinefolka våre frem papirer og forklarte seg. Så spurte vi:

«Fælt som det ser ut her. Er dere blitt bombardert?»

Vakten pekte ut over Rombakken, og der, langt ute lå jageren.

«Han skyter av og til», forklarte vaktposten. «Det er best dere rapper dere og kommer unna».

Og det gjorde vi. — Vi pigget avgårde, og var kommet bra langt vekk, da vi hørte en eksplosjon bak oss. En stund etter kom det tunge drønn rullende fra Øyford hvor jageren lå og fyrte.

Nede på Sildvik stasjon var det adskillig liv. Der ble gravd dekningsgraver i snøen, og midt mellom en del offiserer sto general Dietl.

Han kom bort til oss og hilste på min kone.

«Jeg har selv barn», sa han. «Jeg forstår så godt at De vil vekk fra Hundalen og til barna Deres i Ballangen. Det har bare vært meg en glede å kunne gjøre Dem denne tjeneste».

Så spurte han om vi ikke ville ha en kopp kaffe før vi begynte på fjellet, og det sa vi takk til. Og denne kaffen var god. Da vi skulle til å gå igjen, gikk vi først bort til generalen og sa takk for kaffen. Han sto og stirret over mot elektrisitetsverket i Trældal som nettopp da ble beskytt av jageren.

Jeg så det blinket opp i bygningen. — Der kom røyk. Der kom flammer.

Generalen så på det i kikert: «Hvorfor gjør han det?» hørte jeg han mumle. «Hvorfor?».

inne på et nytt problem som krever særskilt behandling.

Så nu kan vi allerede snakke om at hele den vestlige verden — Russland, Frankrike, Adenauers fortsatte pseudodemokrati og Amerika (som aldri har vært demokratisk) — nu er en eneste blokk som benytter den nasjonal-sosialistiske subsidiepolitikk. I Amerika er den syke dollaren undergitt den samme kliniske behandling.

DØDSDANS

(Fors. fra s. 4)

han var alltid i selskap med bare tsiekkere i sirkus.

Gjennom gitteret er det ikke meget å se. En mørk alle, tilvenstre og tilhøyre blomstrende trær. Huset må altså ligge helt i bakgrunnen. Nå, det kan også være det samme. Det aller enkleste er å klatre over gjerdet. Syklen kan bli stående på gaten, det er nok av sykler i Prag. Med et par behendige grep er piken oppe og med et sprang på den annen side av gjerdet. Ikke gjennom alleen, heller over gressplen. Hvis mannen ikke bare er en leieboer. Der — til og med et svømmebaseng! Og en barnehuske! Mannen så egentlig ikke ut som pappa. I gresset ligger en gjenglemte, stor dukke og en bitte liten heklet barnesko.

Villaen kan man godt kalle et palass. Fire søyler bærer takfremspringet av glass, den godt og vel seks meter brede trapp fører til en nøyaktig like lang skyvedør efter japansk mønster. Ingen dørklinke, bare en stor lotusblomst av sølv. Den kvinnelige gardist har ellers ingen lyst til å gå inn hoveddøren. Det finnes sikkert en dør til, for tjenerskapet, eller en kjellerdør.

Hun finner til og med flere dører, små og store, men alle lukket. Men hva finnes det vinduer til? De i første etasje er tilgitret, men de øvre — der står ett til og med åpent! På muren er det festet trelister, det vil gå fint. Klatrosene som smyer seg langs trelistene, har riktignok torner, men hvis man passer litt på —

Det åpne vindu fører inn til badeværelset. Også i mørket kan den kvinnelige gardist se det store badekar som er senket ned i gulvet, veggene er av svarte fliser, endeveggen er et eneste stort speil. Forsiktig glir piken ned fra vinduskarmen. En bred divan overtrukket med hvitt, et toalettbord som i garderoben til en primadonna, og alt duftende av en tung fransk parfyme. Forhåpentlig er døren ikke låst. Nei, klinken gir lydløst efter og den kvinnelige gardist står i en korridor.

Alt er mørkt og stille, så stille at hun hører sin egen ånde. Har beboerne forlatt huset, eller er de også døde alt og ligger et eller annet sted bak en av dørene? Alt er mulig nå, også det umuligste, siden tsjekkerne er blitt forrykte. — Hun venter til øynene har venet seg til mørket, og lytter herunder

Den eneste undtagelse i denne sammenslutning er da England, som fremdeles rir sine konservative økonomiske kjepphester, og som jo har fått den attest fra sin egen presse at man identifiserer statsministeren med et kjært firbent vesen som to likeverdige begreper. —

Kan du se noe remedium i denne situasjon?

— Det måtte da være det eneste om kirken og presteskapet kunne bekvemme seg til å gå over til kristendommen.

spent. Hun våger ikke å tenne lys, hvem vet, kanskje lurar en eller annen i nærheten akkurat som hun. Uendelig forsiktig våger hun de første skrittene. Der — det står jo en eller annen i hjørnet! Det er imidlertid bare en mannshøy blomstervase. På ny noen skritt — og hun hver geværet raskt. En klokke lyder et eller annet sted. En alarminnretning? Eller dørklokken? — Klokken skingrer med regelmessige mellomrum. Åja, det er jo bare telefonen. Nå vil det vise seg om det er noen hjemme. Telefonen kaller nok noen ganger forgjeves, så forstummer den.

Den kvinnelige gardist åpner en dør. Det er et soveværelse med en lav dobbeltseng. Ikke engang på kino har hun sett noe så praktfullt. Veggene er kledt med sølvgrå fløyel, gulvet er belagt med sitrongul felt. Altså er han dog gift. Hun går fra værelse til værelse og alt er som en drøm. Et barneværelse — finnes det virkelig barn som får bo så herlig? Sirkusbarna i de skranglete husvogner — telefonen ringer igjen. Den kvinnelige gardist løper gjennom gangen mot lyden — her må det være. En kjempestor halvrunder sal, alt er av lyst lær og svart tre. Hva er det egentlig? En dansesal? En salong? Telefonen står på et skrivebord som er anbragt midt i rummet. Rett overfor er det et maleri i legemsstørrelse av en vakker fremmedartet kvinne i en purpurrød aftenkjole. Uten ramme. Rundt bildet smyer det seg et drapert mørkt stoff, slik at man har inntrykk av at kvinnen nettopp har trådt inn i rummet. — Hans frue? Og denne frue bedro han med henne? Hvorfor mon?

For tredje gang ringer telefonen. Skade at hun ikke kan snakke tsjekkisk. Så tør hun ikke løfte mikrofonen. På skrivebordets blanke plate skimrer noe hvitt. Piken tar det i den svarte, svette hånden. Det er et brev. Uten frimerke, adressen er skrevet på russisk. Det er altså hensiktsløst å åpne konvolutten.

Hun setter seg motløs og overtreit i stolen ved skrivebordet, men må straks springe opp igjen, for gjennom alleen kjører en bil. Skal hun gjemme seg? Det kan hun gjøre senere også, først må hun se hvem som kommer. Hun legger seg på maven ved vinduet, bare hodet hever hun litt. De halvrunde ruter begynner helt nede, egentlig er det en glassdør. En mann i hvit kappe stiger ut av bilen. Uten hatt, med tomme hender. Foran inngangstrappen hever han hodet, piken trykker straks ansiktet mot gulvet, men det ene øyeblikket var nok. Hun kjente ham igjen. Ellers er ingen annen steget ut av bilen, hun kan altså rolig reise seg igjen. Skade at hun ikke iallfall har vasket hendene, og denne fordømte uniformen — og i det hele tatt så heslig har hun visst aldri sett ut før. Plutselig får hun en idé. Hvorledes ville det være om hun stilte seg bak tøyet som rammer inn bildet? Hva vil han vel gjøre? Kanskje han vil ringe opp til noen, eller telefonen vil ringe igjen, man kan avlytte telefonen og pønse ut om man kan regne med hans hjelp.

Den hvite mann —

Forts. fra side 5

ke Tibet, et land på 1 million km² og med en befolkning på 4 millioner innbyggere. Dessuten banket det i 1962 opp India i en mindre grensekonflikt og har ikke genert seg for å vifte med knyttede never til vennen Sovjet og forlange tilbakelevert landområder de russiske keisere engang avpresset det hjelpe-løse Kina.

Den tyske keiser så rett. Det er oppstått en gul fare som blir mere og mere truende ettersom de gule nasjoner utvikler seg og blir mere selvbevisste. Fra Egypt tvers gjennom Asia til Stillehavet gjærer og gror det blant hundreder av millioner som ikke elsker oss, men ønsker oss knust. Det er dette som er fremtiden.

Det er en ting man bør legge merke til:

Mao-Tse-Tung uttalte en gang i en deklarasjon:

«Først nasjonen, så kommunismen!».

I en tid da president Kennedy forsøker å lure europeerne ved å si at nasjonalismens tid er forbi, går det gule kjemperike inn i en fremtid av fanatisk nasjonal gjenreisning.

Det er ikke noe å undres over at kineserne ikke brød seg om å prate kommunistideologi i Moskva.

Mens «den gule fare» har vokset og vokser som en økende storm er «den sorte fare» sprunget i været som en eksplosjon og har laget skadebrand på mange steder. Den sorte mann, som aldri har bygget opp noe stort, fremskrittssvennlig rike, aldri skapt noen kultur, mener tiden nu er inne til å innta den hvite manns plass.

I USA er han allerede på god vei. Her er det ikke tale om invasjon av ville negerstammer, men om en reisning av de svarte mennesker som utgjør en del av USA's befolkning og som har hatt fast bosted i Statene i generasjoner, som er døpt amerikanere, og har amerikansk til morsmål. Under borgerkrigen for hundre år siden ble de lovet likestilling, et løfte som ikke er holdt, og nu består reisen i at de forlanger løftet

oppfylt. Som masse betraktet står negrene intelligensmessig under den hvite amerikaner, men de har på en rekke felter representanter som står høyt og ikke gir den hvite mann noe etter i utdannelse og intelligens. De er ingen jungelmennesker, men har tilegnet seg den hvite manns seder, skikker og livsvaner.

Efter folketellingen i 1960 hadde USA en befolkning på 179 millioner hvorav 19 millioner negre. Det gjensidige forhold mellom rasene vil imidlertid ettersom tiden går forrykkes til negrenes fordel på grunn av negrenes betydelig større fødselsprosent.

Store deler av den hvite befolkning støtter negrenes krav, blant annet president Kennedy, men store deler gjør det ikke. Det er bare når negre i utlandet vinner idrettseire for USA at de alle blir godtatt som amerikanere. Således «den svarte gazelle» og tredobbelte gullmedaljevinner i Roma Wilma Rudolph, som for en tid siden ble nektet adgang til en hvit restaurant i sin hjemby Nashville. Nektet adgang av folk som ganske sikkert skrek seg hese av begeistring da deres landsmanninne i Roma løp USA's farver frem til seier. Den gang var hun amerikanerinne, nu derimot bare en svart-ting.

I Afrika har den hvite mann møtt jungelen og gitt etter for dens krav. Det er bare portugisisk Angola og Den Syd-Afrikanske Republikk som ikke vil bøye seg for jungelkravet og skrålet til en uforstående hvit opinion.

I Afrika er det derfor nu, ved den hvite manns hjelp, dukket opp over 30 selvstendige stater med like god stemmerett i FN som hvite stormakter. Vi kan derfor snart vente oss å bli styrt fra Afrika.

Alle disse nye stater skal være demokratiske, men med presidenter som ofte setter hele opposisjonen i fengsel. De har oppdaget at makt gir rett, så flere hvite stater er travelt opptatt med å levere en rekke av de nye demokratiene militære råd-

NY ISLANDSK PUBLIKASJON

Våre meningsfeller på Island har sendt ut en ny publikasjon «Mjøltnir» under redaksjon av J. Holm. Bladet, hvis første nummer ser meget tiltalende ut, ofrer også noen pene ord på FOLK OG LAND og det takker vi for, samtidig som vi ønsker det nye blad lykke og fremgang i kampen, som kan bli hard nok når en som bladet har som motto: «Ath finna sannleikan er mikid. Ath thora segja hann er meira!»

OGSÅ EN PATRIOT.

Walter Ulbricht i østsonen fylte for en tid siden 70 år og ble behørig hyldet i den røde verden. Pussig nok ble det ikke nevnt i lovtalene at han i første verdenskrig deserterte fra hæren to ganger. Det var altså lenge før det tredje rikes tid og Ulbricht ble belønnet med to års fengsel. Under siste krig oppholdt han seg som kjent i Sovjetsamveldet og deltok etter beste evne i krigen mot sitt eget land.

«FÆL JOBB»

Når vi nevner patrioter, så synes vi det er på sin plass å nevne at Libertasbladet NÅ har besøkt den herostatisk berømte Knut Haukelid og latt ham fortelle om da han senket ferjen på Tinn-sjøen. Hvis noen har vært i tvil om hvem som hadde ansvaret for drapene, så rydder

givere, våpen og ammunisjon.

Syd-Afrika er disse demokratiene en torn i øyet da republikken motsetter seg invasjon og ikke vil vite av noen likestilling mellom hvit og svart. Men de sorte arbeider energisk mot sitt mål: Å jage alle hvite ut av Syd-Afrika og har derfor startet et par terrororganisasjoner, hvorav den mest kjente er «Pogo», som med mord og terror går løs på ikke bare de hvite, men også på svarte som støtter de hvite. Uaktet den samlede politistyrke bare skal være 25.000 mann — halvparten hvite, halvparten svarte, klarer den å holde stillingen fordi mesteparten av republikkens fastboende negerbefolkning støtter politiet.

Disse to terrororganisasjoner får betraktelige pengemidler fra det svarte Afrika. Således har Ghana gitt en halv million dollars, mens østeuropeiske kommuniststater har lånt ut tallrike eksperter i sabotasje, mord og brand. Samarbeidet mellom de svarte og kommunistene er således det aller beste og understøttes av de hvite staters utviklingshjelp,

bladet enhver tvil av veien: «Det vil si han fikk slett ikke beskjed (fra England) om å senke ferjen. Det var Knuts idé». Og medpatriotene i NÅ er så rørt over innsatsen at bladets representant «trykker ham i hånden og takker». Og så viser det seg at Haukelid trass i alt har et bløtt hjerte, selv om det virker i seneste laget, for «Knut Haukelid ser på meg. - Det var en fæl jobb. Vi visste nemlig på forhånd at den ville kreve mange uskyldige mennesker livet, sier han stille».

HEMMELIG SPILL OM BERLIN

Det forlyder i diplomatiske kretser at den amerikanske FN-representant Stevenson etter på forhånd å ha konferert med den russiske representant har henvendt seg til generalsekretæren U Thant om å forlegge det internasjonale arbeidsbyrået til FN, den internasjonale sunnhetsorganisasjon og også andre organisasjoner som sorterer under FN til Berlin. Gjennom denne bakdør regner en med å kunne ordne opp med internasjonaliseringen av byen Berlin.

FØRSTE FRANSKE ATOMUBÅT

Den første franske atomubåt på 3 500 tonn blir om kort tid lagt på kjøll ved marineverftet i Cherbourg. Det skal drives av en kjernereaktor og anvendes som kjerne-

hvorav en hel del sikkert havner i terroristenes lommer.

Sør-Afrika-Sambandet er nu den hvite manns største utpost i det det er 1.225.278 km² med en befolkning på 12,6 millioner innbyggere (1951) hvorav 68,5 % negre. Til sammenligning kan anføres at Frankrike er på 550.986 km² med en befolkning på 43 millioner.

Det er den demokratiske lære om at det alltid er flertallet som skal styre — uaktet minoriteten gjennomgående består av dyktigere og mere aktive folk — som har bestemt utviklingen i Afrika. Straks det er flere negre enn hvite i et område — og det er det jo som regel — skal de hvite bli underklasse og overlate alt styre og stell til den uvitende masse. Det er kragelen mellom stormaktene som har hindret den naturlige utvikling: Ingen fri negerstat før befolkningen under hvit ledelse har oppnådd en viss grad av kultur! En selvfølgelig som aldeles ikke setter sitt preg på den hvite manns forhold til Afrika i dag.

våpenbærer.

DYR SPION

DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG forteller at som følge av oberst Wennerstrøms spionasje må det svenske forsvar fullstendig omorganisere, noe som vil koste ca 2,5 milliarder kroner. Det er fare for at dette vil føre til skatteforhøyelser. Ellers er naturligvis også det norske NATO-forsvaret i Nord-Norge kommet i faresonen. Men det spiller kanskje ikke større rolle siden det likevel er temmelig verdiløst og mere skuebrød enn alvor.

Markant —

(Forts. fra s. 2)

gode. I sin tid betalte han omkostningene ved en mer standsmessig form for utstillingen der.

Dette er i små glimt de ytre trekk i Eugen Nielsens liv. Han var en merkelig, mangesidig personlighet, som har spilt en rolle i den nasjonale kamp som er ære verdt. Det hans venner vil huske lengst, er hans klare og ukuelige mot i vanskelige situasjoner. hans elskverdighet og lune, bodde en sterk tro, og en vilje, hard som norsk granitt. Mange vil huske hans vennlighet og hjelpsomhet.

Han var tro mot seg selv. Jeg lyser fred over hans minne.

Paven —

Forts. fra side 5

gene innen kardinalkollegiet. Hans diplomatiske klokskap har vist seg i det at han tiet mens kardinaler og biskoper debatterte på konsilet. Bare en gang grep han ordet der. Vil han bryte med pave Johannes XXIII's æra? Ingen vet. Men meget vil sikkert bli annerledes. Det er iallfall sikkert.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 32 14

Ekspedisjonstid alle hverdager undtatt lørdage kl. 10-15. Redaktør Melsom treffes onsdag - torsdag og fredag kl. 11 til 15.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/L Folk og Land